

ՍՏԵՐՋ ԿԵԱՆՔԻՐ

«Մի՛ ես ո՛ք յաւիտեան ի քէն պտուղ կերիցէ:»

(Մրկ. ԺԱ. 14)

Մարկոս Աւետարանիչ հետաքրքրական դէպք մը կը պատմէ մեր Տիրոջ կեանքին վերջին օրերէն: Բթաբանոյ մէջ Ղազարոսին յարութիւն տալէ եւ ժողովուրդին մէջ մեծ արթնութիւն մը առաջ քերելէ ետք, իր խումբով կ'ուղղուի դէպի Նրուսաղէմ: Կ'անօթեմայ եւ հեռուէն տերեւալից թգենի մը տեսնելով կը մօտեմայ անոր թուզ քաղելու մպատակաւ, բայց չի գտնել, որովհետեւ թուզի ժամանակ չէր: Սակայն կ'անիծէ զայն ըսելով. «Այսուհետեւ ոչ ոք չեղմէ պտուղ ուտել յաւիտեանս» (Մրկ. ԺԱ. 14):

Երբ պտուղի ժամանակ չէ, ի՞նչպէս կարելի է պտուղ ակնկալել: Բայց միւս կողմէ՝ նկատի առնելով որ Յիսուս բնութեան տէրն էր, հետեւաբար գիտէր թէ այդ թգենին պտուղ պիտի չարտադրէր: Անպտուղ ծառ մըն էր եւ արծանի՝ անէծքի:

Թգենին կը խորհրդանշէր հրեայ ժողովուրդը: Այս ժողովուրդը լեցուն էր արտաքին ձեւակերպութիւններով եւ աւանդութիւններով, որոնց վրայ կը գտրգտրային ու անոնցմով իրենց ազգը պահպանել կը ջանային, միշտ այնպէս ինչպէս թգենին պնդուած էր տերեւներով: Ըստ Յիսուս Գրիստոսի մատնանշումներուն՝ հրեայ ժողովուրդին կը պակսէր առաքինութեան եւ սրբութեան պտուղներ: Ինչպէս թգենիին՝ թուզ:

Հրեական օրէնքին եւ աւանդութիւններուն համեմատ, ամլութիւնը դասակարգուելի եւ նախատելի էր: Այդ իսկ պատճառաւ կարծես Յիսուս ալ անիծեց այս ծառը: Յիսուս թգենին անիծեց անոր անպտուղ, այսինքն՝ «ամուլ» վիճակին համար: Արտադրելու կարողութիւն չունեցողը, օգտակար չըլլալէ գատ,

պարզապէս անպէտ է: Իսկ ստերջը ամուլէն կը տարբերի: Ստերջը ժամանակաւոր ամուլութիւն է: Ստերջ անհատն մը կարելի է յուսալ: Պէտք է արթնցնել զայն, գիտակցութեան քերել եւ ուղղութիւն տալ անոր:

Կան մարդիկ որոնք ստերջ են: Ունին խելք եւ միւթական վիճակ, բայց իրենք զիրենք բանտարկած են ստերջութեան շղթայով: Պէտք է քակուի այդ շղթան եւ քացուի քանտիմ դուռը որպէս զի ենթական լոյս աշխարհ գայ, տեսնէ կեանքի իրականութիւնը, դիտէ զայն Աւետարանի լոյսով եւ սորվի թէ քրիստոնէական քաղաքակրթութիւնը կը սկսի ստերջութիւնը լուծելով եւ պտղաբեր դառնալով: Այլապէս կ'ենթարկուի այն անէծքին, որուն հենթարկուեցաւ թգենին:

Ս. Օգոստինոս կ'ըսէ թէ՝ «Ինչպէս մեր Տէրը իր աստուածային բնութեամբ գիտնալով հանդերձ թէ այդ ծառին վրայ պտուղ չկար, պտուղ փնտրելու գնաց եւ աշակերտներուն այն տպաւորութիւնը թողուց թէ կը յուսար պտուղ գտնել»:

Ամէն անհատն կ'ակնկալուի որ պտուղ ունենայ իրենց շնորհուած կարողութեան տեսակին համեմատ:

Թգենիին սաղարթը անոր տեսիլի երեւոյթն ու գեղեցկութիւնն է: Կան ալ մարդիկ, որոնք պնդուելով՝ արտաքինով գեղեցիկ կ'երեւին, սակայն հոգիներն դատարկ է անպտուղ ըլլալով:

Յիսուս Գրիստոսի Աւետարանը լոյս մըն է: Այդ լոյսին ներքեւ երբ դիտենք կը նշմարենք որ հոգիներ պտուղը համակ քարութիւն, արդարութիւն եւ նշմարտութիւն է: Այս երեք առաքինութիւններով զարդարուած մարդ մը չի

կրմար ամուլ եւ ամպտուղ մնալ: Կը հալեցմէ ու կ'ամէացմէ իր ստերշուքիւնը եւ կը պտղաւորուի մարդկային ընկերութեան օգտակար հանդիսանալու համար:

Մարդկային փաղափարքութիւնը իւրաքանչիւր անձին պտղաբերութեան կախում ունի: Թառաղիմութիւնը կախում ունի պտղունեով զարդարուելէ փոխան սաղարթի:

Ո՛րքան կարողութիւններ թափնուած են խեղճ ու մեղմ եւ ամուլութեան դատապարտուած:

Կրնամք զարմանալ, թէ Յիսուս ինչո՞ւ անիծեց թգնին եւ կ'անիծէ բոլոր ամուլ հոգիները: Բայց պէտք է անդրադառնանք, թէ ի՞նչն է Դատաւորը: Դատարանին մէջ դատաւորին ձայնը վճռական է: Առարկութիւն չկայ անոր դէմ: Մեր կրօնքին մէջ ալ վճռական է: Առարկութիւն չկայ անոր դէմ: Մեր կրօնքին մէջ ալ վճռական ձայնը Յիսուս Գրիստոսինն է:

Հոգեկան, իմացական, բարոյական եւ ծառայական ամուլութիւնը կը դատապարտեն ենթական: «Մի՛ վախճա՛մ անցնմէ որ մարմինը կը սպաննեն, բայց չեն կրնար հոգին սպաննել: Այլ վախճե՛ք անկե՛ որ կրնայ հոգին ու մարմինը գեցնել մէջ կորսնցնել» (Մաթ. Ժ. 28):

Կան շատ մարդիկ, որոնք լոկ իրենց համար կ'ապրին: Չեն ուզեր զանգուածին մէջ մտնել, եւ իրենց բաժինը բերել ազգային, կրօնական, մշակութային կամ բարեսիրական մարգերուն մէջ: Կը պահեն իրենց տոյրանները եւ կարողութիւնները չծառայելու համար որեւէ նպատակի: Անունով հայ կը մնան լոկ, ճիշդ անպտուղ թգնիին մնան, որ պարզապէս ծառ մըն է:

Անէծքի ենթարկուիլ ահաւոր բան է: «Ի՞նչ կ'արժէ ամբողջ աշխարհը շահիլ, բայց հոգին կորսնցնել» կ'ըսէ Տէրը:

Կեանք մը երբ կորսուի նպատակի մը հասնելու, Աստուծոյ եւ մարդկութեան ծառայելու համար՝ տարբեր է: Այդ պարագային կեանք մը չէ որ կը կորսուի,

այլ կեանքը իր նպատակին կը ծառայէ եւ անմահութեան տարազը կը հագնի:

Եթէ ճնշենք մեր համայնային կեանքը, կը տեսնենք որ հազարաւորներ կան որոնք ստերշուքեան ճանապարհը բռնած կ'ընթանան դէպի անորոշութիւն: Հրապարակներու վրայ նշարուողները միշտ նոյն մարդիկն են, որոնք ամէն տեղ կը հասնին եւ ամէն տեղ կը գոհուին:

Ի՞նչ լաւ կ'ըլլար եթէ հազարաւոր անտարբերներ միանային գործի դաշտին վրայ գտնուողներուն եւ ամէն մէկը իր կարողութեան եւ նախընտրութեան ասպարէզէն ներս մտնելով լծուէր ազգաշէն գործին, ազգին բազմահազար կարիքներէն մին կամ միւսը գոհացնելով:

Մեկուսացեալ կեանքը ստերշ կեանքն է: Եիսուս երբ փռաստուն օր մեկուսացաւ անապատ վայր մը, անմիջապէս սատանը մօտեցաւ եւ զինք փորձելու աշխատանքին ձեռնարկեց: Սատանին գորութեան դէմ պայքարիլ շատ անգամ մեր անհատական ոյժէն վեր է. պէտք ունիք միութեան գորութեան: Միութեան գորութիւնը համագործակցութեան մէջ կը կայանայ: Այդ գորութենէն օգտուելու համար նախ պիտի տաս քեզմէ, մաս կազմելու համար զանգուածին: Ասոր համար անհրաժեշտ է ստերշութեան սահմանէն դուրս ելլել հոգիով, միտքով եւ գործով:

Մեր ազգայնապաշտման նուիրական գործը կը պահանջէ ամէն հայու դրական օժանդակութիւնը մեր կեկեղեցիները կանգուն, մեր լեզուն վառ, մեր զգացումները արթուն, մեր մամուլը կենդանի եւ մեր ոգին եռանդուն պահելու համար:

Այլապէս հոգեւորապէս կայ Գրիստոսի անէծքը եւ բարոյապէս՝ ազգին անէծքը:

Ամէն հայ պարտաւոր է գիտակից մնալ իր արեան զգացումներուն, եւ անոր շրջագայութեան արագութեան համաձայն պտղաբեր դառնալ, իրաւ հայ-գրիստոնեայ կոչուելու համար:

ԱՄԲԳԷՆ Ա. ՔԶՆՅ. ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ